

Antieke auto's en een veelbelovend arboretum

Halverwege Den Bosch en Eindhoven, verscholen achter het dorp Zijtaart (gemeente Veghel) en grenzend aan de Zuid-Willemsvaart, ligt het arboretum van Bea van Grinsven. Het totale terrein is 1,4 ha groot en stond in 2000 vol met kerstbomen van de vorige eigenaar. Op aanraden van overbuurvrouw Mariet

Bea van Grinsven staande bij
Euonymus hamiltonianus 'Indian Summer'
Foto: Wout Kromhout

Janssen begon Bea met het verzamelen van heesters en bomen voor de siertuin. Buurman Martien, de vorige eigenaar van het terrein, hielp haar hierbij omdat Bea op dat moment eigenlijk nog niet zo veel had met een tuin en de planten die daarin groeien.

Haar man Harry heeft een fraaie collectie oude auto's waarvoor een passende locatie werd gezocht. Er moest een ruimte komen om de collectie te kunnen opstellen. Na veel gedoe werd in 2008 toestemming verleend om een

loods met grote kelder te mogen bouwen met bestemming museum. Daar vindt de fraaie en unieke collectie nu onderdak.

In die tijd werkte Bea nog fulltime als lerares Frans aan het Elzenaal College in Boxmeer. Ondanks goed advies bleef het een liefhebberstuin zonder karakter. Omdat er regelmatig nog stukken aan de tuin werden toegevoegd, werd in 2006 besloten er een tuinarchitect bij te halen. Dit werd Arend Jan van der Horst met wie het direct klikte. Hij ontwierp een mooi plan met als uitgangspunt een geografische indeling. Een grote waterpartij en brede graspaden en gazons geven een beeld van ruimte en een evenwichtige invulling.

Nadat de vormgeving van de tuin klaar was, werd het verzamelen van bijzondere planten en bomen het devies. Bea heeft veel samengewerkt en kennis opgedaan bij Gidy van Vugt. Bij de ontruiming van zijn kwekerij annex sortimentstuin werden veel mooie planten overgenomen. Ze heeft bij de NDV les gehad van Pierre Theunissen en Jan Merriënboer en

ze is ook lid van de Stichting Bomen Peel-land* waar ze veel heeft geleerd van Twan Gremmen en Jan van der Velden. Door haar talenknobbel onthoudt ze moeiteloos alle plantennamen.

Vanuit de serre aan het huis vallen direct de zes *Paulownia's* op die in twee rijen langs het pad naar de tuin staan. Uit eigen zaad opgekweekt, meldt Bea trots. In een plantvak daaronder staat op het moment van bezoek (eind november 2013) een groep *Alstroemeria* 'Indian Summer' nog vol in bloei. Wat een prachtige tuinplant is dat toch. Op een kleine kwekerij rond de kas staan diverse nieuwe aanwinsten die eerst nog verder moeten uitgroeien voordat ze een definitieve plek in de tuin krijgen, bijvoorbeeld *Meliosma myriantha* (Himalaya) en *Debregesia edulis* (China).

Verspreid in de tuin vinden we o.a. *Sorbus khumbuensis* met fijn geveerd blad en witroze

Pseudolarix amabilis

Foto: Wout Kromhout

bessen, *Nyssa aquatica* die een plaats heeft gekregen bij de kikkerpoel, *Sorbus scopulina* die een zuilvormige groei zal krijgen en een *Carpinus japonica* die het arboretum zal sieren met zijn mooie, regelmatig generfde bladeren en lange vruchtrossen. Op aanraden van Chris van der Wurff werd afgezien van de Afrikaanse flora en werd verder gekeken naar Australië, Tasmanië en Nieuw Zeeland. In dit vak staan veel onbekende planten die hier redelijk winterhard blijken te zijn.

halfroond, *Callistemon* of 'Bottlebrush' met zijn uitbundige, vaak felrode bloemenpracht, *Leptospermum*, *Eucalyptus*, *Senna*, *Eucryphia*, *Hoheria* en *Melaleuca*. Vooral geslachten uit de Myrtaceae zijn hier sterk vertegenwoordigd, zoals blijkt uit deze opsomming. Bea realiseert zich dat het niet gemakkelijk zal zijn om al deze soorten van *Down Under* in leven te houden.

Midden in het vak Australië staat een prachtige oude *Euonymus hamiltonianus*, die hier

Als er gewied moet worden, is het kniematje altijd in haar buurt.

Sommigen moeten wel worden ingepakt tegen uitdroging door zon tijdens vorstperioden. We noemen er enkele: *Cudranea*, een Moraceae die dicht zit bij *Maclura* en *Broussonetia*, diverse *Olearia* uit dit grote geslacht van bladhoudende gewassen met margrietachtige bloemen van het zuidelijk

eigenlijk niet thuishoort. Maar hij stond er al en is ieder jaar weer zó mooi in de bes dat hij mag blijven staan.

En dan de voortuin. Rond het voorplein van het museum, achter een lage, stevige beukenhaag, staat de 'crème de la crème' van de dendrologie aangeplant. Je kunt het echt zo gek niet verzinnen of Bea heeft er ergens wel een exemplaar van weten te bemachtigen.

Tilia henryana, de favoriete boom van Bea van Grinsven
Foto: Wout Kromhout

gen. Het voert veel te ver om dit sortiment te bespreken. Daar kun je beter een dagje voor uittrekken als het mooi weer is en het blad stevig aan de bomen zit. Iedereen met dendrologische interesse is welkom!

Om toch een kleine indruk te geven van wat daar allemaal groeit, volgt hier een lijstje: *Ginkgo* in fraaie vormen, *Hovenia dulcis*, *Daphniphyllum himalense* var. *macropodium*, *Hemiptelia davidii*, *Sorbus pseudovilmorinii*, *Sorbus amurensis*, *Sorbus domestica*, *Pseudolarix amabilis*, *Euonymus myrianthus* in oranjegele vruchten, *Euptelia polyandra* met grote bladeren en nog helemaal groen eind november, *Sorbus caloneura*, *Euonymus hamiltonianus* 'Indian Summer' in prachtige, roodpaarse herfstkleur, *Berberis jamesiana* uit Yunnan, *Styrax hemsleyana*, *Lindera reflexa*, *Platycrater arguta*, *Nyssa chinensis*.

De collectie is tussen 2006 en 2012 opgebouwd. Volgens Bea is die nu klaar en is het grote verzamelen een beetje gestopt. Helemaal stoppen is onmogelijk, want als er weer iets onbekends op haar pad komt dan is het toch wel erg verleidelijk om het aan9 te schaffen. Omdat ze nu meer vrije tijd heeft na het stoppen met lesgeven, worden er regelmatig kleine en grote tuinreizen ondernomen. Hier doemen die verrassende, onbekende planten op die haar prikkelen toch door te gaan met verzamelen.

Wat betreft de grondsoort is ze zeer tevreden met deze plek. Zavelige zandgrond zorgt ervoor dat bijna alle planten zich er thuis voelen. De best geurende plant in haar arboretum is *Magnolia grandiflora*. Haar favoriete boom is *Tilia henryana*, waarvan een klein exemplaar op weg is naar een mooie toekomst op een opvallende plaats. Het vele werk om de gazons te maaien heeft ze uitbesteed aan twee maairobots. Deze gaan onvermoeibaar hun gang en houden de gazons prachtig kort. Als er gewied moet worden, is het kniematje altijd in haar buurt.

Gevraagd naar haar favoriete tuinboeken noemt ze als eerste het boek over Jelena en Robert de Belder: *Gul en edelmoedig als de*

natuur van Diane Adriaenssen en als tweede: *De verloren tuinen van Heligan* van Tim Smit. Een gezellig gesprek in en over de tuin zou ze graag nog eens voeren met Chris van der Wurff, Mariet Janssen en Jan van der Velden. Helaas is dit niet meer mogelijk met Jelena de Belder, Vita Sackville-West en Christopher Lloyd van Great Dixter. Was ze niet met het plantenvirus besmet geraakt, dan zou veel tijd opgaan aan lezen. Als de wereld verging en dit te voorzien zou zijn, dan ging ze achter in de tuin zitten om voor het laatst van het arboretum te genieten.

'But the Glory of the Garden lies in more than meets the eye' (Rudyard Kipling) □

* De Stichting Bomen Peelland ontwikkelt en beheert de Essen- en Lijsterbessencollectie van Harry van de Haterd.